

GJAR040005522024 	દાખલ થયા તારીખ	૨૩ / ૧૨ / ૨૦૨૨		
	રજુ તારીખ	૨૩ / ૧૨ / ૨૦૨૨		
	ફેસલ તારીખ	૨૩ / ૦૭ / ૨૦૨૬		
	સમયગાળો	વર્ષ	મહીનો	દિવસ
		૦૩	૦૭	૦૦

મે. મેઘરજના પ્રિન્સીપાલ સીનીયર સીવીલ જજ સાહેબની કોર્ટ સમક્ષ,
જિ. અરવલ્લી

રે.મુ.નં. ૩૪/૨૦૨૪
જુનો રે.મુ.નં. ૮૮/૨૦૨૨
આંક:

વાદી:

- (૧) ડામોર કાળુજી હાથીજી
- (૨) ડામોર અમ્મુતભાઈ કાળુભાઈ
- (૩) ડામોર કનુભાઈ શનાભાઈ
- (૪) ડામોર રમેશભાઈ શનાભાઈ
- (૫) ડામોર બાબુભાઈ સુખાભાઈ
- (૬) ડામોર રેવીબેન ભલાભાઈ
- (૭) ડામોર અમ્મુતજી સુખાજી

તમામ રહે. મુડશી તા. મેઘરજ જી. અરવલ્લી

વિરૂદ્ધ

પ્રતિવાદી:

- (૧) ગુજરાત રાજ્ય જેનો સમન્સ કલેક્ટરશ્રી અરવલ્લીને બજે
ઠે. કલેક્ટરશ્રી ની કચેરી મોડાસા

- (૨) પરિક્ષેત્ર વન અધિકારી ક્ષેત્રીય રેન્જ અધિકારીશ્રી
મુ.પો. તા. મેઘરજ જી. અરવલ્લી
- (૩) મુડશી ગ્રુપ ગ્રામ પંચાયત
જેનો સમન્સ સરપંચશ્રી –મંત્રીશ્રીને બજે
ઠે. મુડશી પો. રામગઢી તા. મેઘરજ જી. અરવલ્લી

દાવો: રૂ. ૩૦૦/- ના આંકથી ડેકલરેશન એન્ડ પરમાનેન્ટ
ઇન્જેક્શન માટેનો:-

.....
વાદી ઓ તરફે વકીલશ્રી: જી.એમ.પટેલ

પ્રતિવાદી ઓ તરફે વકીલશ્રી: જી.દા. સરકારી વકીલશ્રી મોડાસા
.....

::જજમેન્ટ::

(૧) વાદી તરફે દાવાની હકીકત એવી છે કે, મોજે મુડશી તા. મેઘરજની સીમના જુના સ.નં. ૧૨૮/૪ નવો સ.નં. ૨૯૧ ની હે.૩૪ આરે.૩૦ ચો.મી ૮૬ જમીન પૈકી હે. ૦૮ આરે ૨૦ ચોમી ૨૦ ક્ષેત્રફળવાળા જમીન ના હદ ખુટ પુર્વે:- ઉદાભાઈ હાથીભાઈ ની ખેતીની જમીન આવેલ છે, પશ્ચિમે :- ભુજરી ગામનો સીમાડો આવેલ છે, ઉત્તરે :- સ.નં. ૨૯૧ પૈકી ની જમીન આવેલ છે, દક્ષિણે:- સ.નં. ૨૯૧ પૈકીની જમીન આવેલી છે. સદર જમીન દાવાવાળી જમીન દાવામાં દર્શાવેલ છે. વાદીઓ ખેડુતો છે અને ખેતી કરી ગુજરાન ચલાવે છે વાદીઓના વડવાઓના વડવાઓ ખેતી કરી ગુજરાન ચલાવતા અને વાદીઓ તથા તેમના વડવાઓ ૭૦૦ વર્ષ અગાઉથી મુડશી ગામે રહેતા આવેલા અને ખેતીનો ધંધો કરી ગુજરાન ચલાવતા આવેલા છે. વાદીઓના ગામમાં ગૌતમ મુખીના પિતા મુખી હતા ત્યારથી સવાલવાળી જમીન વાદીઓ અને તેમના પ્રેડીસેસર સ્થળ ઉપર ખેડતા આવેલા એટલે કે અંદાજે સો વર્ષ ઉપરથી ખેડતા આવેલા છે અને ઉપજ લેતા આવેલા છે. દાવાવાળી જમીનમાં પ્રતિવાદીઓની જાણમાં સતત કોઈના કોઈપણ જાતની અડચણ કે રૂકાવટ વગર સતત ખેતી કરતા આવેલા છે અને ખેડતા આવેલા

છીએ અને આજે પણ સ્થળે કબજો વાદીઓનો છે. વાદીઓના પુર્વજ અભણ હતા અને કાયદાની જાણકારી ન હોવાથી રેવન્યુ રેકર્ડ સ્ટેટ મર્જ થયા બાદ લખાયુ તેમાં વાદીઓના વડવાના નામ રેવન્યુ રેકર્ડમાં ચઢેલા નહી અને કબજો વાદીઓનો હતો આઝાદી પછી દાવાવાળી જમીન પંચાયત અસ્તીત્વમાં આવતા ખોટી રીતે ગૌચર હેડે ચઢેલી જેથી કલેક્ટરશ્રી સાબરકાંઠાને રજુઆત કરેલી કે જમીનમાં અમારો કબજો છે અને ગૌચરની જમીન નથી તો કલેક્ટરશ્રીએ સને ૧૯૬૪ માં દાવાવાળી જમીન અને અન્ય સ.નં. ૧૨૮ પૈકી ૧૨૯ એકર જમીન ગૌચરમાંથી કમી કરેલ અને સરકારી પડતર હેડે દાખલ કરેલ આમ, વાદીની રજુઆતના કારણે કલેક્ટરશ્રીએ નિર્ણય કરી ગૌચરમાંથી આ જમીન પાછી લીધેલ. કલેક્ટરશ્રીને જમીન વાદીઓના નામે કરવા રજુઆત કરેલ પરંતુ સને ૧૯૬૭ માં દુષ્કાળ પડેલ અને કેરસીટી ના કામો સરકારે મંજૂર કરેલા અને ખાવાનુ અનાજ ન હતુ તેવા સંજોગોમાં ફાઇલ બંધ થયેલી વાદીઓ અભણ હોવાથી આગળની કાર્યવાહી કરી શકેલા નહી હકીકતમાં મુળ જમીન માલીક વાદીઓ છે અને સ્ટેટમાં મર્જ થયા પછી ખોટી રીતે વાદીઓના નામે ચઢેલ નથી દાવાવાળી જમીનનો કબજો ૧૦૦ વર્ષ કરતા વધુ વર્ષોથી આવેલો છે. દાવાવાળી જમીનમાં ચાલુ સાલે ચોમાસામાં વાદીઓએ જુવારના ઘાસનુ વાવેતર કરેલ છે આમ, ૧૦૦ વર્ષ કરતા વધુ વર્ષોથી પ્રતિવાદીઓની જાણમાં સ્થળે કબજો વાદીઓનો છે વાદીઓ પાસેથી જમીન નો કબજો લેવા માટે પ્રતિવાદીઓએ કોર્ટમાં કોઈ દાવો કરેલો નથી જેથી કબજો પરત લેવાના હક્ક નો અંત આવેલ છે અને લાંબા સમયથી કબજો માલીકી હક્કમાં પરીવર્તીત થયેલ છે. થોડાસ દિવસ અગાઉ પ્રતિવાદી નં. ૨ તથા તેમના કર્મચારીઓ સ્થળ ઉપર આવી વાદીઓએ કરેલ ઇંટ માણીના ચળતરવાળી ઓરડી તોડી નાખી પચાસ હજારનુ નુકશાન કરેલ છે. દાવાવાળી જમીનમાં અંદાજે ૧૦૦ મહુડાના ઝાડ આવેલ છે તે મહુડા ઝાડ ઉપરથી મહુડાના ફળો બાપદાદાના વખતથી વાણીને ગુજરાન ચલાવીએ છીએ. દાવાવાળી જમીનના વાદીઓ માલીક અને કબજેદાર છે પરંતુ રેવન્યુ રેકર્ડમાં નામ ખોટી રીતે ચઢાવવામાં આવેલ નથી વાદીઓનો દાવાવાળી જમીનમાં એસ્ટાબ્લીશ કબજો છે એડવર્સ પજેશનની

રૂએ દાવાવાળી જમીનના વાદીઓ માલીક છે અને વિધાઉટ ડ્યુ પ્રોસેસ ઓફ લો દાવાવાળી જમીનમાંથી વાદીઓને ડિસપજેશ કરવાનો પ્રતિવાદીઓને કોઈ હક્ક કે અધિકાર નથી. વાદીઓએ સી.પી.સી. કલમ-૮૦ હેઠળની નોટીસ પ્રતિવાદી નં. ૧ અને ૨ ને આપેલ છે તથા પ્રતિવાદી નં. ૩ ને ગ્રામપંચાયત એક્ટની કલમ- ૨૭૦ ની નોટીસ આપેલ છે જે નોટીસ બજી ગયા છતાં કોઈ જવાબ આપેલ નથી. પ્રતિવાદીઓએ ઓરડી તોડી પાડી અને ધાક ધમકી આપી ત્યારથી દાવાનું કારણ ઉત્પન્ન થયેલ છે. વાદીએ તેઓના દાવામાં દાદ માંગેલ છે કે, (૧) દાવા અરજીના પેરા-૧ માં વર્ણવેલ હદખુટ વચ્ચેની દાવાવાળી જમીન સો કરતા વધુ વર્ષોથી વાદીઓના સંયુક્ત કબજે હોય એડવર્સ પજેશનની રૂએ વાદીઓ દાવાવાળી જમીનના માલીક કબજેદાર છે તેવું ઠેરવી પ્રતિવાદીઓને દાવાવાળી જમીનનો કબજો વાદીઓ પાસેથી પ્રતિવાદીઓને લેવાનો કોઈ હક્ક કે અધિકાર નથી તેવું ઠેરવી પ્રતિવાદીઓ દાવાવાળી જમીનનો કબજો વાદીઓ પાસેથી લે લેવડાવે નહીં તેવો કાયમી મનાઈ હુકમ પ્રતિવાદીઓ વિરૂધ્ધ ફરમાવશોજી. વિકલ્પે વાદીઓનો દાવાવાળી જમીનનો કબજો એસ્ટાબ્લીશ હોય વિધાઉટ ડ્યુ પ્રોસેસ ઓફ લો દાવાવાળી જમીનનો કબજો વાદીઓ પાસેથી લેવાનો પ્રતિવાદીઓને કોઈ હક્ક કે અધિકાર નથી તે મુજબની દાદ માંગેલ છે.

(૨) સદર કામે પ્રતિવાદીઓને દાવાના પ્રોસેસ બજતા પ્રતિવાદી મદદ. જીલ્લા સરકારી વકીલશ્રી મોડાસા આંક- ૧૨ થી એપીરીયન્સ પુરસીસ આપેલ છે. આંક-૧૬ થી લેખીત જવાબ રજુ રાખેલ છે અને તેઓએ મુખ્યત્વે દાવા હકીકતનો ઇન્કાર કરી ખરી હકીકતે જણાવેલ છે કે, અને ખરી હકીકતે જણાવેલ છે કે, દાવાવાળી જમીન ભારતીય વન અધિનિયમ ૧૯૨૭ ની કલમ ૨૦ મુજબ ગુજરાત સરકાર મુંબઈ રાજ્યપત્ર ભાગ-૧ ના પાના ૧ થી ૮૩ સુધીના પાના ઉપર પ્રસિધ્ધ કરેલ તા. ૩૦ ડિસેમ્બર ૧૯૫૮ થી સરકારી અધિ સુચના એફએલડી ૨૫૫૮ ૧૦૮૯૫૨-ઈ ના અનુસંધાનમાં આ સાથે જોડેલી અધિસુચના કાઢ્યાની તારીખથી રક્ષિત જંગલ તરીકે જાહેર કરેલ છે સરકારના નિતિનિયમો મુજબ સર્વે કરી નકશો બનાવી હદ નક્કી કરી ખાતા

દ્વારા હદબાહ બનાવેલ છે તેમજ તે વિસ્તારની ચર્તુસીમા પણ દર્શાવેલ છે જે ખાતા ના ગેજેટમાં પણ નિર્દેશ કરેલ છે આથી વાદી દ્વારા આપવામાં આવેલ માહિતી ખોટી છે. ૨૦૧૮ના વર્ષમાં આ જંગલની જમીન પચાવી પાડવાના આશયથી અપ્રવેશ કરેલ હતો જે વન વિભાગના સ્ટાફ દ્વારા જમીન નુકશાન કરેલ બાબતનો ગુન્હો દાખલ કરેલ છે. કલમ ૨૦ હેઠળ આરક્ષિત જાહેર કરેલ વન વિસ્તારનું જાહેરનામું પ્રસિધ્ધ થયાના ૩ મહીનાની અંદર કલમ-૬ હેઠળ દાવેદારોએ અપીલ કરવાની હોય છે જે સમય દરમિયાન વાદી દ્વારા આ જમીન બાબતે કોઈ અપીલ કે અરજી કરેલ નથી. વાદી દ્વારા જંગલ વિસ્તારમાં સને ૨૦૧૮-૨૦ માં ગેરકાયદેસર છાપરૂ બાંધેલ હતું જે હટાવી લેવા માટે સ્ટાફ દ્વારા મૌખિક સુચના આપવા છતાં તેઓ દ્વારા હટાવેલ હતું નહીં તેમજ તેઓ દ્વારા વારંવાર ખોટા કેસોમાં ફસાવી દેવાની ધમકીઓ આપતા હોય તેમજ જંગલમાં નુકશાન કરતા જણાઈ આવતા તેઓની સામે ખાતારાહે કાયદેસરની કાર્યવાહી કરી ગુનો નોંધી નિતિનિયમ મુજબ છપરાનો તમામ પેરામાલ કબજે લીધેલ છે. વાદીની દાવા તથા મનાઈ અરજી પ્રિન્સીપાલ ઓફ ઈક્વીટીના સિંધાત વિરૂધ્ધના છે વાદી ચોખ્ખા હાથે આવેલ નથી તેમજ વાદીના દાવાને સમય મર્યાદાનો બાધ નડે છે જેથી દાવો ખર્ચ સહ રદ કરવા રજુઆત કરેલ છે.

(૩) સદર કામે વાદીઓ તથા પ્રતિવાદી તરફે રજુ થયેલા મૌખિક તેમજ દસ્તાવેજી પુરાવાઓ નીચે મુજબ છે.

વાદી તરફે મૌખિક પુરાવા :-

(૧) આંક- ૩૩ થી વાદી નં.૨ અરમતભાઈ કાળુભાઈ ડામોર નુ પુરાવાનું સોગંદનામું

વાદી તરફે દસ્તાવેજી પુરાવા :-

- (૧) આંક- ૩૮ થી ખાતા નં. ૩૫૭ ના ૮-અ ના ઉતારાની નકલ
- (૨) આંક-૩૯ થી સર્વે નંબર ૨૯૧ ના ૭ ના ઉતારાની નકલ
- (૩) આંક-૪૦ થી સર્વે નંબર ૨૯૧ ના ૧૨ ના ઉતારાની નકલ
- (૪) આંક-૪૧ થી સ્ટેટ્યુટરી નોટીસ

- (પ) આંક- ૪૨ થી સ્ટેટ્યુટરી નોટીસ
- (ફ) આંક- ૪૩ થી પોષ્ટની સફેદ પાવતી
- (ગ) આંક- ૪૪ થી ૪૬ સુધી પોષ્ટનો ટૂકીંગ રીપોર્ટ

પ્રતિવાદી તરફે મૌખીક કે દસ્તાવેજી પુરાવા રજુ રાખેલ નથી.

- (જ) સદર કામે આંક- ૧૮ થી મુદ્દા કાઢવામાં આવેલ છે જે નીચે મુજબ છે.

:: મુદ્દા ::

- (૧) શું વાદી પુરવાર કરે છે કે, દાવાવાળી જમીનમાં ૧૦૦ વર્ષ ઉપરાંતથી કબજો ભોગવટો ધરાવતા હોય અને એડવર્સ પઝેશનથી માલીક કબજેદાર છે?
- (૨) શું વાદીઓ પુરવાર કરે છે કે, વાદીઓ દાવામાં માગ્યા મુજબનો કાયમી મનાઈ હુકમ મેળવવા હક્કદાર છે?
- (૩) શું વાદી દાવા અરજીમાં માગ્યા મુજબની દાદ મેળવવા હક્કદાર છે?
- (૪) શું હુકમ અને હુકમનામું?

મુદ્દાના નિર્ણય:-

- (૧) નકારમાં,
- (૨) નકારમાં,
- (૩) નકારમાં,
- (૪) આખરી હુકમ મુજબ,

(પ) આ કામે વાદી ઓ તરફે વિગતવારની મૌખીક દલીલો કરવામાં આવેલ છે તથા પ્રતિવાદી તરફે મૌખીક દલીલો કરવામાં આવેલ છે જે ધ્યાને લીધેલ છે.

- (ફ) ઉપરોક્ત નિર્ણયો ના કારણો નીચે મુજબ છે.

-:કારણો:-

(૭) આ કામે મુદ્દા નં. ૧ થી ૩ ની હકીકતો એક બીજા સાથે સંલગ્ન હોઈ મુદ્દાઓના કારણોની ચર્ચા દરમિયાન હકીકતોનું પુનરાવર્તન ટાળવાના શુભ આશયથી એક સાથે ચર્ચા નીચે મુજબ કરવામાં આવે છે.

વાદીએ હાલનો દાવો દાખલ કરી દાદ માંગેલ છે ત્યારે પુરાવાના કાયદાનો સિદ્ધાંત છે કે “ કોઈ પણ વ્યક્તિ ઈચ્છતી હોય કે પોતે પ્રતિપાદીત કરે છે તે હકીકતો ના અસ્તિત્વના આધાર ઉપરથી કોઈ અદાલત કાનૂની અધિકાર અંગે ચુકાદો આપે તો તેણે તે હકીકત અસ્તિત્વમાં છે તેમ સાબિત કરવું પડશે “અને” જ્યારે કોઈ હકીકતોનું અસ્તિત્વ સાબિત કરવા એક વ્યક્તિ બંધાયેલી હોય ત્યારે એમ કહેનાર કે તે વ્યક્તિ પર સાબિતીનો બોજો છે.” પુરાવાના આ સિદ્ધાંત મુજબ જ્યારે વાદી દાવો લઈને આવેલ છે ત્યારે દાવામાં જણાવેલ તમામ હકીકતો શ્રેષ્ઠતમ પુરાવા વડે સાબિત કરવાનો બોજો વાદીના શરીરે રહે છે અને તે જોતાં વાદી જો પોતાનો કેસ શ્રેષ્ઠ અને યોગ્ય પુરાવા વડે સાબિત કરી શકે તો જ માગ્યા મુજબની દાદ મેળવવા હક્કદાર બને છે.

(૭.૧) આ કામે વાદી નં. ૨ ડામોર અમરતભાઈ કાળુભાઈના ઓએ આંક- ૩૩ થી પોતાની સોગંદ પરની જુબાની રજુ કરેલ છે. જે સોગંદ ઉપરની જુબાની વંચાણે લેવામાં આવે તો વાદીના દાવામાં કરાયેલ પક્ષ નિવેદનને અનુરૂપ સુસંગત જુબાની રજુ કરેલ છે. તેઓએ મુખ્યત્વે જણાવેલ છે કે, મોજે મુડશી તા. મેઘરજની સીમના જુના સ.નં. ૧૨૮/૪ નવો સ.નં. ૨૯૧ ની હે.૩૪ આરે.૩૦ ચો.મી ૮૬ જમીન પૈકી હે. ૦૮ આરે ૨૦ ચોમી ૨૦ ક્ષેત્રફળવાળા જમીન ના હદ ખુટ પુર્વે:- ઉદાભાઈ હાથીભાઈ ની ખેતીની જમીન આવેલ છે, પશ્ચિમે :- ભુજરી ગામનો સીમાડો આવેલ છે, ઉત્તરે :- સ.નં. ૨૯૧ પૈકી ની જમીન આવેલ છે, દક્ષિણે:- સ.નં. ૨૯૧ પૈકીની જમીન આવેલી છે. સદર જમીન દાવાવાળી જમીન દાવામાં દર્શાવેલ છે. વાદીઓ ખેડુતો છે અને ખેતી કરી ગુજરાન ચલાવે છે વાદીઓના વડવાઓના વડવાઓ ખેતી કરી ગુજરાન ચલાવતા અને વાદીઓ તથા તેમના વડવાઓ ૭૦૦ વર્ષ અગાઉથી મુડશી ગામે રહેતા આવેલા અને ખેતીનો ધંધો કરી

ગુજરાન ચલાવતા આવેલા છે. વાદીઓના ગામમાં ગૌતમ મુખીના પિતા મુખી હતા ત્યારથી સવાલવાળી જમીન વાદીઓ અને તેમના પ્રેડીસેસર સ્થળ ઉપર ખેડતા આવેલા એટલે કે અંદાજે સો વર્ષ ઉપરથી ખેડતા આવેલા છે અને ઉપજ લેતા આવેલા છે. દાવાવાળી જમીનમાં પ્રતિવાદીઓની જાણમાં સતત કોઈના કોઈપણ જાતની અડચણ કે રૂકાવટ વગર સતત ખેતી કરતા આવેલા છે અને ખેડતા આવેલા છીએ અને આજે પણ સ્થળે કબજો વાદીઓનો છે. વાદીઓના પુર્વજ અભણ હતા અને કાયદાની જાણકારી ન હોવાથી રેવન્યુ રેકર્ડ સ્ટેટ મર્જ થયા બાદ લખાયુ તેમાં વાદીઓના વડવાના નામ રેવન્યુ રેકર્ડમાં ચઢેલા નહી અને કબજો વાદીઓનો હતો આઝાદી પછી દાવાવાળી જમીન પંચાયત અસ્તીત્વમાં આવતા ખોટી રીતે ગૌચર હેડે ચઢેલી જેથી કલેક્ટરશ્રી સાબરકાંઠાને રજુઆત કરેલી કે જમીનમાં અમારો કબજો છે અને ગૌચરની જમીન નથી તો કલેક્ટરશ્રીએ સને ૧૯૬૪ માં દાવાવાળી જમીન અને અન્ય સ.નં. ૧૨૮ પૈકી ૧૨૯ એકર જમીન ગૌચરમાંથી કમી કરેલ અને સરકારી પડતર હેડે દાખલ કરેલ આમ, વાદીની રજુઆતના કારણે કલેક્ટરશ્રીએ નિર્ણય કરી ગૌચરમાંથી આ જમીન પાછી લીધેલ. કલેક્ટરશ્રીને જમીન વાદીઓના નામે કરવા રજુઆત કરેલ પરંતુ સને ૧૯૬૭ માં દુષ્કાળ પડેલ અને કેરસીટી ના કામો સરકારે મંજૂર કરેલા અને ખાવાનુ અનાજ ન હતુ તેવા સંજોગોમાં ફાઈલ બંધ થયેલી વાદીઓ અભણ હોવાથી આગળની કાર્યવાહી કરી શકેલા નહી હકીકતમાં મુળ જમીન માલીક વાદીઓ છે અને સ્ટેટમાં મર્જ થયા પછી ખોટી રીતે વાદીઓના નામે ચઢેલ નથી દાવાવાળી જમીનનો કબજો ૧૦૦ વર્ષ કરતા વધુ વર્ષોથી આવેલો છે. દાવાવાળી જમીનમાં ચાલુ સાલે ચોમાસામાં વાદીઓએ જુવારના ઘાસનુ વાવેતર કરેલ છે આમ, ૧૦૦ વર્ષ કરતા વધુ વર્ષોથી પ્રતિવાદીઓની જાણમાં સ્થળે કબજો વાદીઓનો છે વાદીઓ પાસેથી જમીન નો કબજો લેવા માટે પ્રતિવાદીઓએ કોર્ટમાં કોઈ દાવો કરેલો નથી જેથી કબજો પરત લેવાના હક્ક નો અંત આવેલ છે અને લાંબા સમયથી કબજો માલીકી હક્કમાં પરીવર્તીત થયેલ છે. થોડાસ દિવસ અગાઉ પ્રતિવાદી નં. ૨ તથા તેમના કર્મચારીઓ સ્થળ ઉપર આવી વાદીઓએ કરેલ ઇંટ માણીના ચળતરવાળી ઓરડી તોડી નાખી પચાસ

હજારનું નુકશાન કરેલ છે. દાવાવાળી જમીનમાં અંદાજે ૧૦૦ મહુડાના ઝાડ આવેલ છે તે મહુડા ઝાડ ઉપરથી મહુડાના ફળો બાપદાદાના વખતથી વાણીને ગુજરાન ચલાવીએ છીએ. દાવાવાળી જમીનના વાદીઓ માલીક અને કબજેદાર છે પરંતુ રેવન્યુ રેકર્ડમાં નામ ખોટી રીતે ચઢાવવામાં આવેલ નથી વાદીઓનો દાવાવાળી જમીનમાં એસ્ટાબ્લીશ કબજો છે એડવર્સ પજેશનની રૂએ દાવાવાળી જમીનના વાદીઓ માલીક છે અને વિધાઉટ ડ્યુ પ્રોસેસ ઓફ લો દાવાવાળી જમીનમાંથી વાદીઓને ડિસપજેશ કરવાનો પ્રતિવાદીઓને કોઈ હક્ક કે અધિકાર નથી.

પ્રતિવાદી તરફે વાદીની ઉલટતપાસ કરવામાં આવેલ છે જેમાં વાદીએ સ્વીકારેલ છે કે, એ વાત ખરી છે કે, દાવાવાળી જમીન અમે ૧૦૦ વર્ષથી ખેડીએ છીએ તે દર્શાવતો કોઈ દસ્તાવેજી પુરાવો આ કામે રજુ રાખેલ નથી. એ વાતની મને ખબર નથી કે, સને ૧૯૬૪માં કલેક્ટરશ્રીના હુકમથી ગૌચરમાંથી પરત લઈ સરકાર હેડે દાવાવાળી જમીન દાખલ થયેલી. સવાલ:— દાવાવાળી જમીનમાં તમોએ ગેરકાયદેસર રીતે ઓરડી બનાવેલી હતી? જવાબ:— અમારી ઓરડી આવેલી હતી પરંતુ તે પછીથી પાડી નાખેલી. એ વાત ખરી છે કે, દાવાવાળી જમીન પચાવી પાડવા બાબતે વન વિભાગે અમારી સામે ગુન્હો દાખલ કરેલો. એ વાતની મને ખબર નથી કે દાવાવાળી જમીન વન વિભાગ દ્વારા ગેઝેટમાં પ્રસિધ્ધ કરાવી આરક્ષીત જમીન તરીકે જાહેર કરેલ છે. એ વાત ખરી છે કે, વન વિભાગ દ્વારા દાવાવાળી જમીન આરક્ષીત કરવામાં આવેલી તેની સામે મે કોઈ કાર્યવાહી કરેલી નહીં. એ વાત ખરી છે કે, વન વિભાગ દ્વારા જે ગુન્હો દાખલ કરવામાં આવેલો તેમાં દંડ પેટેની રકમ ડીપોઝીટ કરાવેલી. એ વાત ખરી છે કે દાવાવાળી જમીનમાં અમે ગેરકાયદેસર રીતે ખેડાણ કરતા હતા. એ વાત ની મને ખબર નથી કે કલેક્ટરશ્રીએ ગૌચરમાંથી સરકાર હેડે જમીન લીધી તે અગાઉ અમોએ કોઈપણ પ્રકારના આવકના કે બીચારણના કે સીંચાઈના કે ખેતમજૂરના કોઈ પુરાવા રજુ કરેલા નથી. એ વાત ખરી છે કે, દાવાવાળી જમીન સને ૧૯૫૮ થી રક્ષીત જંગલ વિસ્તાર તરીકે જાહેર કરવામાં આવેલી છે.

આમ, ઉપરોક્ત વાદી તરફે રજુ થયેલ સરતપાસની જુબાની તથા

ઉલટતપાસને ધ્યાને લેવામાં આવે તો વાદીએ તેઓના દાવાની હકીકતના સમર્થનમાં અને ઘડવામાં આવેલ તકરારી મુદ્દાની હકીકત પુરવાર કરવા માટે કોઈ જ દસ્તાવેજી પુરાવા આ કામે રજુ રાખી પુરવાર કરેલ નથી. વધુમાં વાદી એ પોતે તેઓની ઉલટતપાસમાં એ હકીકતનો સ્વીકાર કરેલો છે કે, દાવાવાળી જમીન અમે ૧૦૦ વર્ષથી ખેડીએ છીએ તે દર્શાવતો કોઈ દસ્તાવેજી પુરાવો આ કામે રજુ રાખેલ નથી. વધુમાં વાદીએ જણાવેલ છે કે, વાદીએ રજુઆત કરેલ કે જમીન ગૌચર નથી જેથી ૧૯૬૪ માં કલેક્ટરશ્રીએ સદર જમીન ગૌચર હેઠે થી સરકારશ્રી કરેલી તેવી રજુઆત કરેલ છે પરંતુ વાદીએ પોતે તેમની ઉલટતપાસમાં જણાવેલ છે કે, સને ૧૯૬૪માં કલેક્ટરશ્રીના હુકમથી ગૌચરમાંથી પરત લઈ સરકાર હેઠે દાવાવાળી જમીન દાખલ થયેલી તે તેઓને ખબર નથી. આમ, સરતપાસ અને ઉલટતપાસને ધ્યાને લેવામાં આવે તો વિરોધાભાસી હકીકત રેકર્ડ ઉપર આવેલ છે. વધુમાં વન વિભાગે વાદીઓ સામે જમીન પચાવી પાડવા બાબતેની કાર્યવાહી કરેલી છે. વાદીએ તેમના દસ્તાવેજી પુરાવામાં આંક- ૩૮ થી ૪૦ રેવન્યુ રેકર્ડ રજુ રાખેલ છે જે ધ્યાને લેવામાં આવે તો તેમાં ગૌચરણ મુડશી ગ્રામ પમ્યાયત એમ લખેલ છે જેમાં પણ વાદીઓ સદર જમીન ખેડતા હોય કે કબજામાં હોય તેવી કોઈ હકીકત જનાઈ આવતી નથી. આમ, જ્યારે વાદીએ પોતે તેમની ઉલટતપાસમાં સ્વીકારેલ છે કે દાવાવાળી જમીન ખેડતા હોય તેવો કોઈ દસ્તાવેજી પુરાવો આ કામે રજુ રાખેલ ન હોય ત્યારે વાદીએ જે હકીકતો જણાવી હાલનો દાવો દાખલ કરેલો છે તે મૌખિક કે દસ્તાવેજી દાવાની હકીકતો શ્રેષ્ઠતમ પુરાવાથી પુરવાર કરેલ નથી.

આમ, વાદીએ તેમના દાવાની હકીકત મૌખિક કે દસ્તાવેજી પુરાવા વડે પુરવાર કરેલી નથી. પુરાવા અધિનિયમ મુજબ વાદી જે હકીકતો સાથે દાવો લઈને આવ્યા છે તે તમામ હકીકતો શ્રેષ્ઠતમ પુરાવાથી સાબિત કરવી જોઈએ. વાદીએ દાવા અરજીના કથનોને પુરાવાઓથી પુરવાર કરવા પડે જે અન્વયે પ્રસ્થાપિત થયેલ કાયદાકીય સિદ્ધાંત અન્વયે પક્ષ નિવેદન પુરાવાનું સ્થાન લઈ શકે નહીં તે નામદાર ઉચ્ચ અદાલતના ૨૦૦૮(૧) જી.સી.ડી. ૩૬૬ એગ્ર.પ્રો.માકેટ કમિટી. વિ.ભંડારી ધીરુભાઈના ચુકાદામાં

નીચે મુજબ ઠરાવેલ છે.

"Pleadings made by the party before the Court are required to be proved and substantiated by the party by producing and proving necessary evidence in support of such pleadings. Pleadings cannot take place of evidence. Pleadings are mere contentions raised by the party before the Court. Party is required to prove the same by leading proper evidence before the Court."

વધુમાં વાદીએ દાવો દાખલ કરવા માટે જે દાવાનું કારણ બતાવેલ છે તે જોતા પ્રતિવાદીઓએ ઓરડી પાડી નાખેલ પરંતુ તે બાબતે કોઈ ફરીયાદ કરવામાં આવેલ હોય તેવી કોઈ હકીકત જણાવતા નથી તથા વાદી પોતે જણાવે છે કે, દાવાવાળી જમીનના કબજા બાબતે કોઈ પુરાવો રજૂ રાખેલ નથી. આમ, દાવાની હકીકતો વાદીએ પુરવાર કરેલ નથી. ત્યારે વાદીએ તેઓના દાવાની હકીકત પુરવાર કરેલ ન હોય દાવાના કામે વાદીએ માંગેલ દાદ મેળવવા હક્કદાર થતા નથી. જેથી મુદ્દા નંબર ૧ થી ૩ નો જવાબ નકારમાં ઠરાવુ છું.

(૧૩) મુદ્દા નંબર- ૪ ના કારણો:-

ઉપરોક્ત મુદ્દાઓ નં. ૧ થી ૩ ના ન્યાય નિર્ણય માટે કરવામાં આવેલી તમામ ચર્ચા ધ્યાને લઈ આ દાવાનો તથા મુદ્દા નં. ૪ માટેનો આખરી હુકમ નીચે મુજબ કરવામાં આવે છે.

::હુકમ::

- (૧) વાદીઓનો દાવો આથી નામંજૂર કરવામાં આવે છે.
- (૨) દાવાનો ખર્ચ પક્ષકારોએ જાતે ભોગવવો.
- (૩) હુકમ મુજબ હુકમનામું દોરવું.

હુકમ આજરોજ તારીખ-૨૩ મી જુલાઈ, ૨૦૨૬ ના રોજ ખુલ્લી
અદાલતમાં વાંચી, સંભળાવી જાહેર કર્યો

તા. ૨૩/૦૭/૨૦૨૬

સ્થળ: મેઘરજ

(હેમોરસિંહ મનુભાઈ પરમાર)
પ્રિન્સીપાલ સીનીયર સીવીલ જજ
મેઘરજ, જી. અરવલ્લી
(જી.જે.૦૧૨૭૬)

ટાઈપ
સેલ્ફ